

بسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

معاونت پژوهشی

گزارش نهایی طرح تحقیقاتی

برآورد سن منارک در ایران: یک مطالعه متاآنالیز

The estimation of menarche age in Iran: A meta-analysis study

دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

شهریور ۱۳۹۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

چکیده

سابقه و هدف: منارک یکی از وقایع اساسی در سلامت باروری زنان است. بر اساس مطالعات انجام شده در طی قرن‌های نوزدهم و بیستم سن منارک از ۱۴ سال به ۱۲ سال و حتی کمتر از آن کاهش یافته است. تفاوت‌های قابل توجهی بین کشورهای مختلف وجود دارد. در ایران نیز مطالعات متعددی انجام گرفته است که در آنها سن منارک در مناطق مختلف کشور گزارش شده است؛ این متاآنالیز برای تعیین میانگین سن منارک در ایران انجام گرفته است.

مواد و روش‌ها: تمامی مطالعات مرتبط با استفاده از کلید واژه‌های حساس و استاندارد (Menarche OR Menarche age OR Age of Menarche OR Menarche Age OR Puberty Age OR Age of Puberty AND Iran) در کلیه پایگاه‌های داده‌ای ((Web of Knowledge: 1 January 1990 – 3 June 2013, Sciedirect: 1 January 1950 – 3 June 2013, ScholarGoogle: : 1 January 1950 – 3 June 2013, Pubmed: 1 January 1950 – 3 June 2013, Iranmedex: 3 June 2013 and earlier, Magiran: 3 June 2013 and earlier, SID: 3 June 2013 and earlier) و (MEDLIB: 3 June 2013 and earlier) مورد بررسی قرار گرفتند. در مجموع ۱۰۸۸ مطالعه از نظر معیارهای ورود به مطالعه مورد تایید قرار گرفتند و در نهایت ۴۳ مطالعه در فرایند متاآنالیز وارد شدند. از تست کوکران برای تعیین هموژنیتی مطالعات (Tau-square) استفاده شد. میانگین سن منارک در ایران با فاصله اطمینان ۹۵٪ بر اساس مدل تصادفی تعیین شد. **یافته‌ها:** فرض همگن بودن ۴۳ مطالعه مورد استفاده رضایت بخش بود (Tau-square = 0.00). میانگین سن منارک در ایران با استفاده از مدل تصادفی ۱۲/۸۱ (۹۵٪ CI: ۱۲/۵۶ – ۱۳/۰۶) سال و میانگین شاخص توده بدنی در زمان منارک ۱۹/۵۲ (۹۵٪ CI: ۱۷/۱۰ – ۲۱/۹۵) بود. میانگین قد و وزن در زمان منارک به ترتیب ۱۵۶/۴۵ (۹۵٪ CI: ۱۵۰/۴۱ – ۱۶۲/۴۹) سانتی متر و ۴۸/۱۱ (۹۵٪ CI: ۳۹/۰۳ – ۵۷/۱۹) کیلوگرم بود.

نتیجه‌گیری: نتایج مطالعه حاضر نشان داد که میانگین سن منارک در ایران از کشورهای پیشرفته اروپایی کمتر، در مقایسه با کشورهایی از قبیل یونان و ایتالیا بیشتر و مشابه کشورهایی مانند ایالات متحده آمریکا و کلمبیا است. سن پایین منارک در کشور ما را شاید بتوان تا حد زیادی به تغییرات سبک زندگی و رژیم غذایی کودکان نسبت داد. شاخص توده بدنی دختران ایرانی در زمان منارک مشابه بسیاری از کشورهای پیشرفته بوده و در محدوده طبیعی قرار دارد. با وجود این توجه ویژه به قد و وزن دختران نوجوان، کنترل رژیم غذایی و فعالیت فیزیکی برای حفظ وزن آنها در محدوده سالم در کاهش چاقی و منارک زود هنگام ناشی از آن کمک کننده خواهد بود.

واژه‌های کلیدی: منارک، شاخص توده بدنی، قد، وزن، متاآنالیز، ایران